مذاکرات کره‌جنوبی با آمریکا درباره تجارت با ایران

مدیرکل امور خاورمیانه و آفریقای وزارت خارجه کره‌جنوبی در راستای تلاش‌های کره‌جنوبی برای صادرات کالاهای انسان‌دوستانه به ایران بدون نقض تحریم‌های واشنگتن، به آمریکا سفر کرد. هونگ جین ووک قرار است با مقامات دفتر کنترل دارایی‌های خارجی وزارت خزانه‌داری آمریکا دیدار کند. این مقام کره‌ای احتمالا صادرات کالاهای انسان‌دوستان به ایران از طریق مکانیزم مشابه سوییس را که یک شیوه پرداخت برای تسهیل فروش غذا و دارو از سوی شرکت‌های سوییسی به ایران است، پیشنهاد خواهد کرد.

بررسی لایحه بودجه در صحن علنی مجلس شورای اسلامی

فرصت احیای بودجه

«وطن امروز» گزارش می‌دهد؛ اولویت‌های اصلاح بودجه ۹۹

گروه اقتصادی: از امروز لایحه بودجه در صحن علنی مجلس شورای اسلامی به بوته نقد نمایندگان می‌رود. پیش از این کمیسیون تلفیق تغییراتی را در لایحه بودجه ۹۹ ایجاد کرده بود اما این اصلاحات آنطور که باید و شاید پاسخگوی نقاط ضعف متعدد بودجه نبود. با توجه به زمان کوتاه نمایندگان برای این کار می‌توان ۲ هفته آینده را به ماراتن بودجه تشبیه کرد. البته مجلسی‌ها برای اینکه برای بررسی بودجه زمان کم نیاورند، از امروز به صورت ۳ شیفت در صحن علنی حضور خواهند یافت. به گزارش «وطن امروز»، از نکات مثبت اقدامات کمیسیون تلفیق نسبت به بودجه ۹۹ می‌توان به ایجاد پایه مالیاتی خانه و ماشین‌های لوکس، شفاف شدن عملکرد نظام بانکی و افزایش مبلغ وام ازدواج اشاره کرد. در عین حال کاهش مبلغ مجموع یارانه نقدی و معیشتی و حذف پله ۳۵ درصدی مالیات بر درآمد به نوعی به عقب برگرداندن لایحه بودجه دولت بود.

اولویت‌های تغییرات بودجه در صحن علنی مجلس شورای اسلامی

- ایجاد پایه مالیات بر سود سپرده‌های کلان بانکی برای هدایت نقدینگی به سمت بازارهای مولد
- پایان محاسبه ارزش کالاها بر اساس ارز ۴۲۰۰ تومانی در مبادی ورودی که باعث حیف و میل ارزی کشور می‌شود.
- لغو معافیت مالیات بر ارزش افزوده مناطق آزاد برای واحدهایی که در زمینه تولید و صادرات پیشگام نیستند و صرفا برای واردات و فرار مالیاتی شکل گرفته‌اند.
- تعدیل و معقول کردن رقم درآمد ۵۰ هزار میلیارد تومانی دولت از محل مولدسازی دارایی‌ها که به‌زعم اکثر کارشناسان اولا تحقق آن غیرممکن است و می‌تواند به نوعی درآمد پوشالی در بودجه به حساب بیاید و ثانیا در صورت اجرایی شدن می‌تواند تجربه تلخ خصوصی‌سازی‌های بی‌قید و بند انجام شده در سال‌های اخیر را تکرار کند.
- اصلاح قانون مالیات بر درآمد، به طوری که پایه اخذ مالیات ۳۵ درصدی از حقوق‌های بیش از ۱۸ میلیون تومان که توسط کمیسیون تلفیق حذف شده و مالیات ۲۰ درصدی قرار است از آنها اخذ شود، بازگردانده شود.
- اصلاح روند پرداخت یارانه‌های معیشتی و نقدی، به طوری که شاخص‌های عقلانی برای حذف یارانه نقدی در نظر گرفته شود و در گام اول مصوبه کمیسیون تلفیق مبنی بر تجمیع و کاهش یارانه ملغی و روش مناسب‌تری در این‌باره اعمال شود.
- واقع‌بینی درباره درآمدهای نفتی کشور که در حال حاضر بر مبنای فروش روزانه یک میلیون بشکه نفت ۵۰ دلاری مصوب شده و به نظر می‌رسد با شرایط تحریمی کنونی اتفاق نخواهد افتاد.
- کاهش هزینه‌های شرکت‌های دولتی بر اساس شرایط تحریمی؛ هزینه‌هایی که با وجود شرایط سخت سال آینده نه‌تنها کاهش پیدا نکرده، بلکه افزایش هم داشته است.
- افزایش مالیات اخذ شده بابت خانه‌ها و خودروهای لوکس، به طوری که با واقعیت‌های اقتصادی کشور مطابقت داشته باشد.
- حذف جدول ۲۰ لایحه بودجه؛ در این جدول ۲۷۹ طرح در سراسر کشور وجود دارد که برای مثال یکی از آنها احداث بیمارستان ۸۰۰ تختخوابی است اما اعتباری که برای آن در نظر گرفته شده، سر جمع ۵۵ میلیارد تومان است. این یعنی اساسا اهداف چنین جدولی محقق نخواهد شد و دولتی‌ها به بهانه کارهای عمرانی همین رقم را صرف کارهای دیگر می‌کنند و در عوض نمایندگان مجلس شورای اسلامی را به گروگان می‌گیرند و آنها نمی‌توانند نقدی بر بودجه داشته باشند.

یادداشت‌های شفاهی نمایندگان مجلس شورای اسلامی درباره بودجه برای «وطن امروز»

حجت‌الاسلام احمد سالک، عضو کمیسیون فرهنگی مجلس:

معافیت از مالیات ارزش افزوده، ایجاد بستری برای فساد مالی است

برای مقابله با فرارهای مالیاتی راهکارهای موثری وجود دارد. برای این کار باید ۲ نکته لحاظ شود؛ نکته اول آنکه باید مر قانون اجرا شود و نظارت قدرتمندی بر این مسائل حاکم باشد. نکته دوم وجود بستر قانونی برای جلوگیری از قانون‌گریزی است. کسانی قانون‌گریزی را فرا می‌گیرند که مسؤولان بالاترشان قانون‌گریز باشند. در این راستا ضرورت دارد دستگاه‌های اطلاعاتی و امنیتی، اطلاعات افرادی که ارزهای زیادی گرفتند و برنگرداندند یا فرار کردند را در اختیار مراجع قضایی و قانونی بگذارند. قوانین مالیات مستقیم و مالیات بر ارزش افزوده باید به گونه‌ای باشد که جلوی فرار مالیاتی را بگیرد.

در لایحه دولت، مناطق آزاد از مالیات ارزش افزوده مستثنا شده‌اند، در حالی که این مناطق به جای صادرات، واردات‌محور شده‌اند. به همین دلیل در مجلس با این استثنا مخالفت کردیم. اگر این اتفاق بیفتد به این معناست که بستر فساد مالی از طریق دیگری مهیا می‌شود. اینگونه معافیت‌ها نظیر مالیات هنرمندان و بازیگران نیز قابل قبول نیست و یقینا با آن مخالفم.

محمد کاظمی، عضو کمیسیون حقوقی و قضایی مجلس:

معافیت مالیاتی هنرمندان ظلم به مردم عادی است

مقابله با فرارهای مالیاتی در کشور الزامی است. البته قدم‌های خوبی در این زمینه از جمله در بحث مقابله با فرار مالیاتی پزشکان برداشته شده است. همچنین در حال حاضر با مشارکت یک شرکت فرانسوی قرار است سیستم فنی‌ای اجرا شود که تکمیل آن می‌تواند برای مقابله با فرار مالیاتی امیدوارکننده باشد. ما مشکل فنی در شناسایی افراد داریم. به نظر من تعداد افرادی که فرار مالیاتی دارند نسبت به کسانی که مالیات می‌پردازند، بسیار بیشتر است. حساب‌های بانکی نیابتی باعث شده نتوان بخوبی از جریان مالی در حساب‌های بانکی مطلع شد. برای مبارزه با فرار مالیاتی نیاز است حساب‌های شخصی و تجاری تفکیک شود.

کارت‌های بازرگانی تجاری باید سامان پیدا کند. ضمن اینکه اگر بنا داریم کشور را با مالیات اداره کنیم، باید برخی معافیت‌ها را در یک ماده واحده حذف کنیم.

معافیت مالیاتی فعالیت‌های فرهنگی و هنری باید حذف شود، چرا که بار آن بر دوش سایر مالیات‌دهنده‌ها می‌افتد و این ظلم به مردم عادی است.

قاسم احمدی‌لاشکی، نایب‌رئیس کمیسیون آموزش و تحقیقات مجلس:

راهکار بودجه بدون نفت، مقابله با فرارهای مالیاتی است

بررسی بودجه سال ۱۳۹۹ بزودی در صحن علنی مجلس آغاز می‌شود. دولت لایحه بودجه خوبی ارائه نداده است. در شرایطی که پول نفت هم نیست، بحث معافیت مالیاتی هنرمندان هم مطرح است. در این شرایط باید نمایندگان در کمیسیون تلفیق راهکاری برای مقابله با فرار مالیاتی همه اقشار از جمله پزشکان، ورزشکاران و هنرمندان و همچنین افرادی که در حوزه‌های مختلف انحصار ایجاد کرده‌اند، مثل سلطان قیر، سطان سکه و سلطان چه و چه پیدا کنند.

اگر می‌خواهیم راهی برای دور زدن تحریم پیدا کنیم حتماً باید برای فرار مالیاتی راهکار پیدا کرد. در صحن علنی مجلس حتما باید عملکرد شرکت‌ها را با توجه به بودجه اختصاص یافته به آنها مدنظر قرار دهیم.

۳ تا ۴ برابر منابع بودجه عمومی بانک‌ها و شرکت‌های دولتی است. امسال حدود ۱۴۲۲ هزار میلیارد تومان برای این بخش بودجه در نظر گرفته شده که عدد بسیار بزرگی است. در تخصیص بودجه باید به یک مساله دقت کرد. اگر سال گذشته برای مثال به استان سیستان‌وبلوچستان ظلم شده، آیا عادلانه است که باز هم همان نگاه را داشته باشیم؟! بنابراین در بودجه‌ریزی نباید مطلق نگاه کرد.

کورش کرم‌پور، عضو کمیسیون انرژی مجلس:

بدون هماهنگی ۳ قوه امکان مقابله با فرارهای مالیاتی وجود ندارد

لایحه بودجه سال ۱۳۹۹ یکسری ضعف‌ها دارد و با واقعیت‌هایی که ما امروز در بحث درآمدها و هزینه‌ها داریم، تناسب ندارد. اگر بخواهم خلاصه بگویم، شرایط خوبی نداریم و دولت باید بر اساس واقعیات بودجه‌ریزی کند. ۸۰ درصد هزینه‌ها بر اساس واقعیات جامعه تنظیم شده اما در پیش‌بینی درآمدها این واقع‌بینی مشاهده نمی‌شود و مشکل همین است. ضمن آنکه سقف فشار بر مردم، تولیدکننده و مالیات‌دهنده پر شده است. بنابراین ما باید برای گروهی که قانون، ناظران و دستگاه‌های نظارتی، حتی قوه‌قضائیه را دور می‌زنند، چاره‌اندیشی کنیم. این امر هم فقط زمانی محقق می‌شود که هر ۳ قوه بر اساس وظایف ذاتی و قانونی طبق قانون اساسی و قوانین جاری کشور، در عمل وحدت رویه داشته باشند و هماهنگ عمل کنند. ما باید مثل یک تیم ۶ نفره والیبال یا ۱۱ نفره فوتبال در این مسابقه و مبارزه با استکبار بازی کنیم. ورزش ما ورزش فردی نیست، تیمی است. نه مجلس می‌تواند به تنهایی مشکلات را برطرف کند، نه دولت و نه قوه‌قضائیه. در عمل برای یک بار مثل دهه ۶۰ و دوران دفاع‌مقدس همه باید بر اساس تکلیف، وظیفه خودشان را انجام دهند. آن موقع است که مردم به ما اعتماد خواهند کرد و افرادی که منافقانه در حوزه مالی کشور فعالیت دارند، شناسایی می‌شوند.

چیستی حساب‌های اجاره‌ای و راه مقابله با فرار مالیاتی

گزارش

حساب‌های نیابتی حساب‌هایی هستند که ذی‌نفع اصلی آنها مشخص نیست، یعنی صاحب اصلی حساب یک فرد فقیر و مستمند است ولی مبالغ هنگفتی توسط آن جابه‌جا می‌شود و از دادن مالیات نیز فرار می‌کند. فرد مستمند پس از افتتاح حساب، آن را در ازای مبلغی ناچیز به شخصی اجاره می‌دهد. سال‌های متمادی است که به علت عدم سازماندهی حساب‌های بانکی، عصای دست محکمی برای مفسدان اقتصادی به نام حساب‌های نیابتی فراهم شد که به‌وسیله آن جرائم خود را پنهان می‌کنند. نبود قوانین و قواعد محکم برای سازماندهی حساب‌های بانکی موجب می‌شود مفسدان تراکنش‌های خود را پنهان کنند. با وجود مشخص نبودن ذی‌نفع اصلی تراکنش برای نهادهای مبارزه‌کننده با مفاسد اقتصادی، زمینه بروز فسادهای کلان در اقتصاد کشور براحتی فراهم می‌شود.

طبق گفته محمدعلی دهقان‌دهنوی، معاون اقتصادی وزارت اقتصاد به این حساب‌ها اصطلاحاً حساب‌های اجاره‌ای گفته می‌شود. عده‌ای با سوءاستفاده از هویت اقشار ضعیف جامعه مانند کارتن‌خواب‌ها، معتادان و... نسبت به افتتاح حساب برای آنها اقدام می‌کنند. پس از احراز هویت، حساب بانکی به نام شخص افتتاح می‌شود. به ظاهر تمام روال اداری و قانونی طی شده ولی با این حال کاری خلاف قانون انجام می‌شود. شناسایی حساب‌های نیابتی تا هنگامی که از آن حساب تخلفی آشکار نشده، ممکن نیست، چرا که تمام مراحل قانونی را طی کرده است. وقتی گردش مالی یک حسابی بالا باشد، اداره امور مالیاتی تشخیص می‌دهد باید صاحب حساب مالیات بپردازد و معمولاً هم مالیات این حساب‌ها میلیاردی است. از طریق کد ملی صاحب حساب، بررسی‌های مورد نیاز انجام می‌شود و اگر آن کد ملی هیچ مالیاتی پرداخت نکرده باشد، مراحل دیگری از بررسی‌ها انجام می‌شود. در مسیر این بررسی‌ها شاهد هستیم برخی از این حساب‌های بانکی با گردش بالا متعلق به کارتن‌خواب‌هاست. بعضاً دیده شده در حساب افراد بی‌بضاعت چندین میلیارد تومان سپرده‌گذاری شده است و گردش مالی آن حساب هیچ تناسبی با وضعیت درآمدی صاحب حساب ندارد. کسی که حساب خود را اجاره داده است به لحاظ قانونی متخلف است و مجازاتی هم برای آن فرد دیده شده است. از طریق چنین حساب‌هایی می‌توان انواع سوءاستفاده را که عبارت است از فرارهای مالیاتی، پولشویی، کلاهبرداری و... انجام داد.

روش کشورهای توسعه‌یافته مثل آمریکا و کانادا در مقابله با حساب‌های نیابتی این است که برای هر فرد سقفی در داشتن حساب تعیین و آنها را سازماندهی می‌کنند. به طور کلی تراکنش‌ها در فضای واقعی نیست که نشود آن را شناسایی و ردگیری کرد، بلکه در فضای مجازی رخ می‌دهد، لذا براحتی می‌توان گفت چه مقدار پول از حسابی به حساب دیگر منتقل شده است. از سال ۱۳۹۵ طرح سازماندهی حساب‌های بانکی شروع شد. پس از گسترش بی‌حد و اندازه حساب‌های بانکی و استفاده مردم از کارت‌های بانکی برای انجام معاملات، تشخیص هویت و شناسایی صاحبان اصلی حساب‌ها مورد توجه قرار گرفته است.

در راستای اجرای این طرح از اواخر سال ۹۵ تحلیل، تولید و توسعه سامانه‌ای به نام نهاب (نظام هویت‌سنجی اطلاعت مشتریان بانکی) در دستور کار بانک مرکزی ایران قرار گرفت. در حقیقت، این سامانه به‌گونه‌ای طراحی شده است که با اتصال به داده‌های سازمان ثبت‌احوال، ثبت اسناد و اطلاعات بانک‌های تجاری، امکان اعتبارسنجی مشتریان را فراهم می‌کند. در ادامه، بانک مرکزی وظیفه به‌روزرسانی این سامانه را به‌صورت مداوم در آذرماه ۱۳۹۷ به تمام بانک‌ها و مؤسسات غیربانکی ابلاغ کرده و در پایان، انتهای فرصت بانک‌ها برای به‌روزرسانی اردیبهشت ۹۸ اعلام شد و بانک مرکزی در این ماه بخشنامه مسدود کردن حساب‌های فاقد اطلاعات هویتی کامل را صادر کرد. در این میان، اولین آمار از وضعیت سازماندهی حساب‌های بی‌هویت در کشور به بانک ملی ایران که یکی از معتبرترین بانک‌های ایران است بازمی‌گردد.

طبق آمار ارائه‌شده، در حال حاضر ۹۵ درصد حساب‌های بانک ملی احراز هویت شده‌اند که این عدد به‌ظاهر رضایتبخش است اما اگر دقیق‌تر نگاه کنیم ۵ درصد باقی‌مانده حساب‌ها، روی دیگر این آمار را نمایان می‌کند. با اینکه این روزنه تاریک در نظام بانکی ایران شناسایی‌شده ولی هنوز مسؤولان قصد مسدود کردن آن را ندارند و مفسدان اقتصادی در حال استفاده از این روزنه برای رسیدن به مقاصد خود هستند.

اقتصاد بین‌الملل

ایران در لیست سیاه FATF

واکنش رئیس کل بانک مرکزی: مشکلی برای تجارت خارجی و ثبات نرخ ارز ایجاد نمی‌شود

گروه اقتصادی: بالاخره پس از ۳ سال تهدید، سازمان بین‌الدولی FATF ایران را در لیست سیاه خود قرار داد. این یعنی اقدامات مقابله‌ای ذیل بند ۱۹ این سازمان برای ایران اجرایی می‌شود و در ضمن ایران در بالاترین سطح پولشویی به جهانیان معرفی می‌شود.

به گزارش «وطن امروز»، در حال حاضر از ۹ اقدام مقابله‌ای تعریف شده ذیل بند ۱۹، چهار اقدام علیه ایران اجرایی شده است. این یعنی اساسا فشارها هیچ‌گاه از روی ایران برداشته نشده بود. از سوی دیگر به دلیل تحریم‌های مالی ایالات متحده آمریکا هیچ کشوری به صورت رسمی با کشورمان مراوده مالی نداشته و ندارد. این یعنی در ۲ سال اخیر و با تشدید تحریم‌های آمریکا، ایران به سمت روش‌های غیررسمی مبادله مالی رفته بود که هیچ ارتباطی با FATF ندارد.

در کل می‌توان گفت ورود به لیست سیاه این سازوکار هیچ تاثیر اقتصادی برای کشورمان نخواهد داشت. شاید تا حدودی با مشخص شدن وضعیت این سازوکار در ایران و خروج کشور از حالت بلاتکلیفی، آن را بتوان به عنوان یک اتفاق خوب ارزیابی کرد. این موضوع مورد تایید عبدالناصر همتی، رئیس‌کل بانک مرکزی هم است.

او بلافاصله پس از انتشار این خبر در صفحه خود در فضای مجازی تصریح کرد: عملکرد بانک مرکزی در طول یک سال گذشته این اطمینان خاطر را نزد مردم عزیز ایجاد کرده است که چنین وقایعی، مشکلی برای تجارت خارجی ایران و ثبات نرخ ارز ایجاد نخواهد کرد.

وی نوشت: بار دیگر، دشمنی آمریکا و رژیم اشغالگر قدس با مردم ایران، خود را در قالب مخالفت با توصیه کارشناسان مجموعه FATF درباره گام‌هایی که ایران در زمینه عمل به تعهدات خود در مورد مبارزه با تأمین مالی تروریسم و پولشویی انجام داده است، نشان داد.

همتی افزود: این رفتار سیاسی و غیرفنی از تابستان ۱۳۹۵ تا امروز ادامه داشته است. گاه به صورت بهانه‌جویی‌های غیرفنی در جریان مجمع FATF توسط نماینده آمریکا و کشورهای همپیمانش و گاه نیز به صورت تلاش برای اخلال در گزارش‌های کارشناسی. در حالی که در تمام بیانیه‌های مجمع گروه ویژه اقدام مالی مشخص بود کشور ما گام‌های بلندی در این مسیر برداشته است.

همتی در ادامه تصریح کرد: مردم عزیزمان خوب می‌دانند در این دوران سخت تحریم‌های ظالمانه و فشار حداکثری، نظام پولی و مالی کشورمان توانسته است ارتباطات تحریم‌ناپذیری با نظام پولی و مالی دنیا، خارج از چارچوب FATF برقرار کند که تا حد زیادی تهدیدهای ناشی از سنگ‌اندازی و دشمنی آمریکا را مهار کرده است. بانک مرکزی نیز با همراهی سایر بخش‌های اقتصادی، مسیرخود را در جهت بر آورده کردن نیازهای تجاری کشور، بدون وقفه انجام خواهد داد.

وی در پایان اظهار کرد: عملکرد بانک مرکزی در طول یک سال گذشته این اطمینان خاطر را نزد مردم عزیز ایجاد کرده است که چنین وقایعی، مشکلی برای تجارت خارجی ایران و ثبات نرخ ارز ایجاد نخواهد کرد.

اخبار

استفاده از یک ابزار جدید مالی در بورس و فرابورس از ۴ اسفند

رئیس سازمان بورس و اوراق بهادار در گفت‌وگو با خبرگزاری فارس درباره نمادهای جدید در بازار سرمایه گفت: از روز یکشنبه ۴ اسفندماه ابزار جدید فروش تعهدی بر روی ۵ نماد در فرابورس ایران و ۵ نماد در بورس اوراق بهادار تهران عملیاتی می‌شود. شاپور محمدی گفت: نحوه فروش تعهدی این است که مثل فروش استقراضی مرسوم در بورس‌های دنیاست اما با این تفاوت که با عقد وکالت طوری تنظیم شده است که این معامله از نظر شرعی قابل قبول باشد و کمیته فقهی سازمان بورس این ابزار فروش تعهدی را طراحی کرده است. وی درباره اینکه چرا به ابزار جدید فروش تعهدی می‌گوییم، اظهار داشت: در فروش تعهدی یک نفر متعهد می‌شود که سهامی را که فروخته است از بازار بخرد و در واقع قرض نمی‌گیرد، بلکه متعهد به خرید و برگرداندن آن سهام از بازار می‌شود و از نظر عقد وکالت این قابل قبول‌ترین شکل برای فروش تعهدی می‌تواند باشد.

جلسه آتی اوپک، کرونایی شد

وزرای کشورهای عضو اوپک قرار است روزهای پنجم و ششم مارس (۱۵ و ۱۶ اسفند) نشستی را برای تعیین وضعیت عرضه نفت در بازارهای جهانی داشته باشند. در این نشست تصمیم‌گیری خواهد شد که آیا عرضه نفت با شرایط فعلی ادامه یابد یا کاهش بیشتری داده شود. تأثیر ویروس کرونا بر میزان تقاضای جهانی نفت که پیش از این توسط نهادهای بین‌المللی اعلام شده است، تولیدکنندگان نفت اوپک پلاس را وادار کرده تا سیاست‌های نفتی خود را بازنگری کنند.

نشست وزرای اوپک با حضور کشورهای غیراوپک نیز در کمیته فنی پیگیری خواهد شد، ضمن اینکه کارشناسان ارزیابی از بازار نفت خواهند داشت؛ گزارش آنها قرار است در کمیته اوپک پلاس بررسی شود. وزرای اوپک پلاس تصمیم نهایی خود را بر مبنای پیشنهادات این کمیته اعلام خواهند کرد. پیش از این اوپک پلاس در قالب طرح کاهش تولید نفت، عرضه تولید را ۱/۷ میلیون بشکه در روز کاهش داد.